

Vesi- ja jätevesimaksujen tarkastaminen

Teknltk 29.10.2025
106/00.01.01/2024

Valmistelija

Tekninen johtaja Sami Ämmälä, p. 040 6772044,
sami.ammala@savukoski.fi

Savukosken kunta on rakennuttanut lupamääräyksiä huomattavasti tehokkaamman ja paremman jätevedenpuhdistamon. Uusi puhdistamo otettiin käyttöön maaliskuussa 2021, jolloin puhdistamoa alettiin ajamaan toimintakuntoon. Uudella jätevedenpuhdistamolla pidettiin Lapin ELY-keskuksen toimesta määräaikaistarkastus 28.06.2022, jossa käytiin läpi ympäristöluvan lupamääräyksiä. Tarkastuksessa todettiin, että puhdistamo oli rakennettu ympäristölupapäätöksen nro 82/2018/1 Dnro PSAVI/1619/2015 lupamääräysten 9 ja 10 osalta eri tavalla kuin lupaehdoissa oli esitetty. Kysymyksessä oli puhdistamolietteen kuivaus ja käsittely sekä sako- ja umpikaivolietteen käsittely puhdistamon prosessissa.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto totesi tarkastuksen tuloksena, että toimijan / Savukosken kunnan tulee toimittaa Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle lupamääräyksen 9 mukainen suunnitelma lietteen kuivaamisesta ja kompostikentän tai kompostilaitoksen rakentamissuunnitelma sekä lupamääräyksen 10 mukainen suunnitelma sako- ja umpikaivolietteen johtamisesta puhdistamon prosessiin 31.12.2022 mennessä. Lietteen kompostointi ja sakokaivolietteen vastaanotto puhdistamolla tulee keskeyttää, kunnes aluehallintovirasto on hyväksynyt esitetyt suunnitelmat. Siihen saakka kyseiset jätteet tulee toimittaa lupamääräysten 9 ja 10 mukaisesti sellaiselle laitokselle käsiteltäväksi, joiden ympäristöluvassa niiden vastaanotto on sallittu.

Näiden johdosta Savukosken jätevedenpuhdistamon ympäristölupapäätöksen nro 82/2018/1 Dnro PSAVI/1619/2015 lupamääräysten nro 9 ja 10 jouduttiin hakemaan toiminnan muutoslupaa Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta 28.8.2024 jätetyllä ympäristöluvan päivityshakemuksella. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on hyväksynyt 2.4.2025 lupapäätös nro 43/2025 Dnro PSAVI/10545/2024 Savukosken jätevedenpuhdistamon toiminnan muuttamisen lupaehtojen mukaiseksi.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto muuttaa Savukosken jätevedenpuhdistamon toimintaa koskevan ympäristöluvan nro 82/2018/1 päästöjä pintavesiin koskevaa lupamääräystä 2 ja korvaa jätteiden käsittelyä ja hyödyntämistä koskevat lupamääräykset 9 ja 10 uusilla lupamääräyksillä 9 a, 9 b ja 10 a. Lisäksi Pohjois-Suomen aluehallintovirasto antaa tarkkailua ja raportointia koskevan uuden lupamääräyksen 17 a. Muilta osin toiminnassa on noudatettava Pohjois-Suomen aluehallintoviraston toiminnalle 13.9.2018 myöntämässä ympäristölupapäätöksessä nro 82/2018/1 annettuja määräyksiä.

Lupapäivityksen ehdoissa vaaditaan, että uudelle jätevedenpuhdistamolle pitää rakentaa uusi kompostointikenttä ja vanhoja altaita pitää poistaa käytöstä pitkällä aikavälillä, siten että altaita voidaan täyttää puhtailla poistomailla sekä maisemoida puhdistamolla tehdyllä kompostimullalla. Jätevedenpuhdistamolle tehtävien investointien kulut on alustavan kustannusarvion mukaan noin 400 000 euroa. Tarkat investointikulut selviää vasta suunnitelmien ja kustannusarvion valmistuttua.

Vesihuollon maksuilla katetaan vesihuoltolain mukaisesti koko vesihuollon toiminta -veden hankinnasta ja puhdistuksesta vettä kuljettavan vesihuoltoverkoston ylläpito-, saneeraus- ja rakennustöihin. Vesihuoltolain mukaan vesihuollon maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä niillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen uudis- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset. Maksuihin saa sisältyä enintään kohtuullinen tuotto pääomalle. Vesihuoltolaitoksen tulee periä vesihuollosta käyttömaksua. Käyttömaksu peritään kiinteistön käyttämän veden ja poisjohdettavan jäteveden määrän ja laadun perusteella. Lisäksi vesimaksutaksaan kuuluu myös kiinteistöittäin perittävä perusmaksu.

Nykyinen vesimaksutaksa on tullut käyttöön 1.1.2025 alkaen ja puhtaan veden käyttömaksu on 2,30 €/m³, alv 0%. Veden perusmaksu omakotitaloilta ja loma-asunnoilta on 84 euroa vuodessa. Rivitalojen ja muiden isompien käyttäjien perusmaksu vedelle on 350 euroa vuodessa, hinnat alv 0%. Jäteveden kulutusmaksu on ollut 4,00 €/m³. Jäteveden perusmaksu on ollut omakotitaloilta ja loma-asunnoilta on 96 euroa vuodessa. Rivitalojen ja muiden isompien käyttäjien perusmaksu jätevedelle on ollut 420 euroa vuodessa, hinnat alv 0%. Rovalan ja Leukkuhamaran alueen vapaa-ajan asunnon omistajien vesimaksut ovat olleet 100 €/v alv 0%.

Savukosken kirkonkylän vedenottamon vedenkulutus on ollut noin 33000 - 37000 m³/v ja uudella jätedenpuhdistamolla on käsitelty jätevesiä yhteensä noin 30000 – 36000 m³/v. Vesihuoltolaitoksen toimintatuotot ovat olleet vuosien 2023 -2024 aikana hieman yli 180000 €/v vesi-, jätevesi- ja perusmaksuineen. Vesihuoltolaitoksen toimintakulut ovat olleet samalla aikavälillä 192000 – 223000 €/v, poistot ovat olleet noin 20000 €/v. Vesihuoltolaitos on tehnyt alijäämää nykyisellä kulurakenteella yhteensä noin 30000 – 60000 €/v.

Rivitalojen vesimaksutaksat

Viimeisen viiden vuoden aikana on Savukosken kunnallisen vesihuoltolaitoksen vesimaksutaksaa korotettu useamman kerran eikä vuokra- huoneistojen vesimaksujen hinnoittelu ole seurannut perässä.

Käyttöveden mittausta koskeva lainsäädäntö on uudistunut. Jokaisessa rakennushankkeessa, jossa tehdään rakennusluvan vaatimia muutoksia tai peruskorjauksia, tulee asentaa etäluettavat veden kulutusmittarit. Sama säännös koskee myös uudisrakennuskohteita. Periaatteena on käyttöveden laskutuksen perustuminen mitattuun kulutukseen. Rivi- ja kerrostalojen veden kulutus on vähäisempää sellaisissa vuokra- tai omistusasunnoissa, joissa asukas joutuu itse maksamaan käyttämänsä veden. Lämmin käyttövesi vaikuttaa merkittävästi kiinteistön energiankulutukseen ja siten myös asumisen hiilijalanjälkeen.

Jos kiinteistöllä on olemassa vain koko taloa koskeva vesimittari, niin kunkin vuokralaisen tai asunto-osakkeen omistajan osuus vedenkulutuksesta tulee laskea ja laskuttaa mahdollisimman oikeudenmukaisesti.

Liitteenä olevassa laskelmassa vesilasku palastellaan huoneisto-kohtaiseen perusmaksuun sekä henkilöluvun mukaiseen puhtaan veden ja jäteveden kulutusmaksuun kuutiolta vettä. Lisäksi on vielä hinnoiteltu lämpivän veden lämmittämiseen kuluva energia, jos tämä veden lämmitys menee kiinteistön kustannukseksi. Jos vuokralainen maksaa itse lämpimän käyttöveden lämmityksen omassa sähkö- maksussaan, niin tätä maksua ei tietenkään peritä.

Liitteessä on yksilöity laskelmassa käytettävät perusteet. Motiva Oy (valtion kestävän kehityksen yhtiö, joka kannustaa energian ja materiaalien kestävään ja tehokkaaseen käyttöön) on määrittänyt keskimääräisen veden kulutuksen olevan 120 litraa per henkilö vuorokaudessa.

Nykyiset rivitalojen ja vuokrahuoneiston vesimaksutaksat ovat olleet alla olevan mukaisia.

- perusmaksu veteen 3,31 €/kk/huoneisto
- perusmaksu jäteveeteen 3,98 €/kk/huoneisto
- vesimaksu kuukaudessa 8,37 €/kk/hlö
- jätevesimaksu kuukaudessa 14,56 €/kk/hlö
- lämpimän veden lämmitysmaksu 12,15 €/kk/hlö

Laskutus

Savukosken kunnan vedenjakelun toiminta-alueella vesihuollon laskutus on toteutettu 3 kertaa vuodessa. Pitkä laskutusväli kerryttää osalle asiakkaita isoja laskuja ja aiheuttaa haasteita talouden seurannassa. Jatkossa vesilaskut on tarkoitus lähettää kolmen kuukauden välein. Vuosikulutusarvio lasketaan edelleen ilmoitettujen vesimittarilukemien ja aiemman vedenkulutuksen perusteella. Vesilaskut tasataan tasauslaskulla edelleenkin kerran vuodessa arviolaskutettaville kohteille.

Esittelijä

Tekninen johtaja Sami Ämmälä

Päätösehdotus

Esitys 1. Tekninen lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi alla olevan mukaiset uudet korotetut vesimaksutaksat:

1. Veden käyttömaksu, 2,60 €/ m³.
2. Jäteveden käyttömaksu, 4,40 €/ m³.
3. Veden perusmaksu omakotitalot ja loma-asunnot 100 €/vuosi ja kaikille muille käyttäjille 370 €/vuosi
4. Jäteveden perusmaksu omakotitalot ja loma-asunnot 120 €/vuosi ja kaikille muille käyttäjille 450 €/vuosi
5. Rovalan ja Leukkuhamaran alueen vapaa-ajan asuntojen veden käyttömaksu, 120 €/v.
6. Taksojen hinnat ovat verottomia, hintoihin lisätään alv 25,5%
7. Uudet vesi- ja jätevesien maksutaksat tulee voimaan 1.1.2026 alkaen

Esitys 2. Tekninen lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi rivitalojen ja kerrostalojen vuokrahuoneistojen vesimaksutaksat liitteen laskelman mukaisesti.

1. Veden perusmaksu, 3,50 €/kk/huoneisto
2. Jäteveden perusmaksu, 4,26 €/kk/huoneisto
3. Veden käyttömaksu kuukaudessa, 9,46 €/kk/hlö
4. Jäteveden käyttömaksu kuukaudessa, 16,02 €/kk/hlö
5. Lämpimän veden lämmitysmaksu 12,15 €/kk/hlö

Esitys 3. Tekninen lautakunta hyväksyy vesihuollon laskutusjaksojen muuttamisen kolmesta laskutusjaksosta neljään laskutusjaksoon vuodessa.

1. laskutusjakso 1.1.-31.3. arviolasku
2. laskutusjakso 1.4.-30.6. arviolasku
3. laskutusjakso 1.7.- 30.9. arviolasku
4. laskutusjakso 1.10.-31.12. tasauslasku

Päätös

